Apkārt Engurei

5 - 6 h ~ 18 km

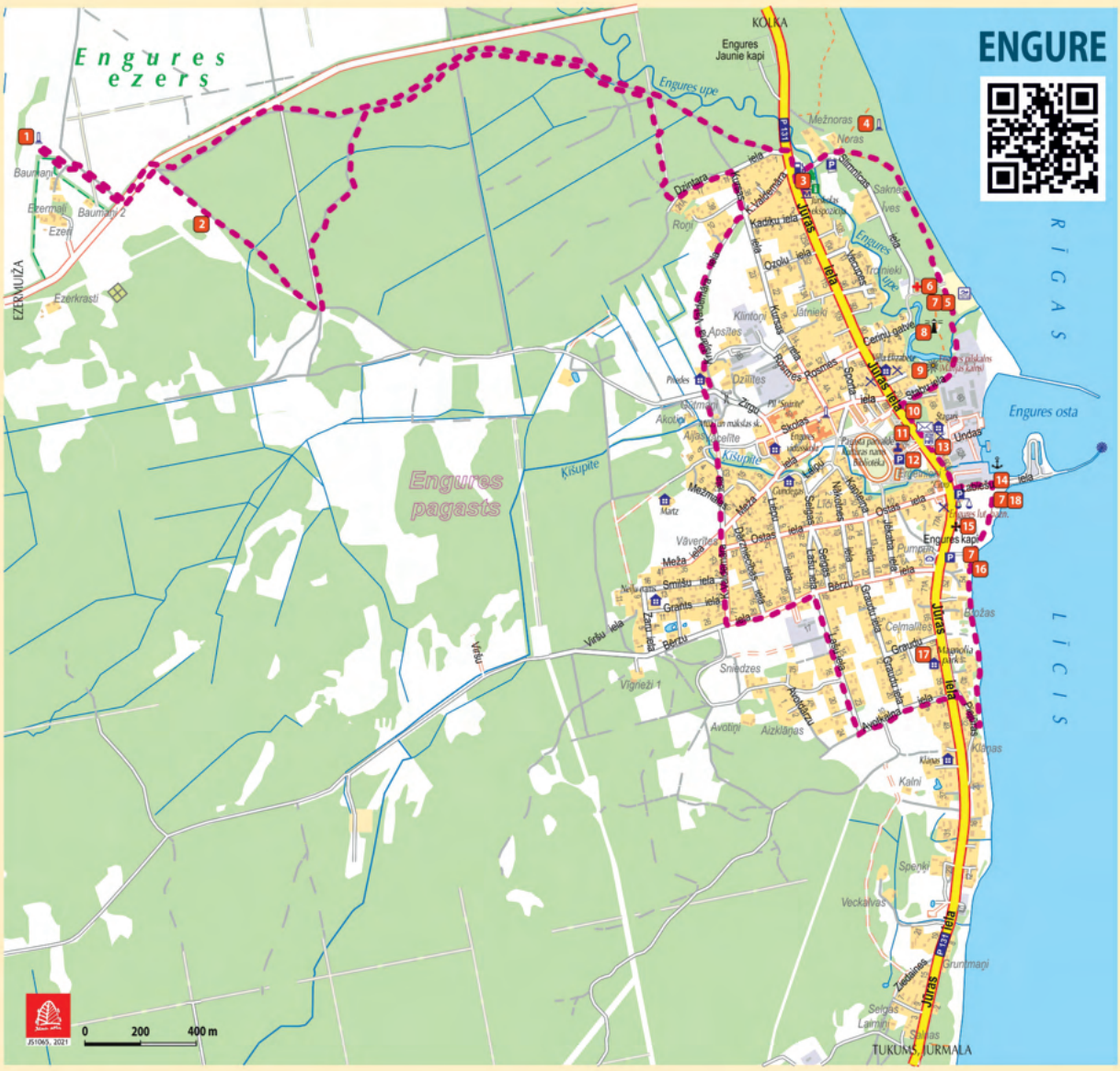

VĒRTS REDZĒT!

1. Svētie akmeņi – Piramīdas akmens
2. Dzintarlauki
3. Engures saieta nams, muzejs, parks
4. Robežstabs "Aplido, apceļo, apmīļo Latviju 1836"
5. Engures labiekārtotā pludmale
6. Engures "Doktorāts"
7. Ierāmē sevi Engurē
8. Engures bāka
9. Engures pilskalns "Marijas kalns"
10. Radošā sēta "Pērle rada"
11. Zušuciema parks
12. Mācītājmāja "Ērģelnieki"
13. Kārļa Ulmaņa ozols
14. Engures osta un promenāde
15. Engures evaņģēliski luteriskā baznīca
16. Engures Jūrakmeņi
17. Magnoliju dārzs
18. Ūdensportu centrs "Vējā"

Engure vēstures dokumentos pirmo reizi minēta 1245. gadā kā paliels ciems. Valodnieki uzskata, ka ciema nosaukums nācis no lībiešu valodas un tādēļ tulkojams kā "zutis", jo turpat blakus esošajā Engures ezerā bijis daudz zušu. Kurzemes hercogistes laikā Engure bijusi pazīstama kā manufaktūru centrs, bet 19. gadsimtā – ar savu jūrskolu.

Šodien Engure ir izaugusi par pagasta centru, kur savu dzīvesvietu deklarējuši 1625 iedzīvotāji. Tajā netrūkst ne ēdināšanas, ne nakšņošanas, ne izklaižu iespēju. Īpaši rosīgi Engurē ir vasaras mēnešos, kad sabrauc atpūtnieki, lai baudītu jūras un saules peldes, vietējo noķertās un kūpinātās zivis, kā arī aktīvi sportojot uz ūdens – burājot, kaitojot un SUPojot. Izejot vai izbraucot ar velosipēdu šo maršrutu, varēsiet izzināt Engures vēsturi, skaistākās vietas un iepazīt tās ļaudis.

Maršruts ir apļveida, tāpēc starta un finiša vietu nosaka pats gājējs. Maršruts dabā ir marķēts ar krāsu un uzlīmju palīdzību, mežā ar krāsas marķējumu balts dzeltens balts, ciematos ar uzlīmju palīdzību (dzeltena bulta).

Dodoties dabā neatstāj atkritumus, bet gan pacel tos un aiznes līdz tuvākajam atkritumu konteineram, vai ziņo VidesSOS.lv.

Pa krasta līniju ved garās distances maršruts Jūrtaka (E9), kas izmantojams, ja vēlaties viesošanos pagarināt un pārgājienā doties arī nākamajā dienā. Vairāk informācijas par maršrutu: www.jurtaka.lv.

Uzturoties dabā, katrs pats atbild par savu drošību! Pieaugušie atbild par bērnu drošību! **Ārkārtas gadījumos zvanīt: 112**

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Engures TIP
Jūras iela 114, Engure
(+371) 63161234; 29462606

Tukuma TIC
Talsu iela 5, Tukums
(+371) 63124451; 28311557
www.visittukums.lv

Apkārt Engurei

5 - 6 h ~ 18 km

ENGURES SVĒTIE AKMEŅI

Dailas Rotbahas sarakstītajā grāmatā "Latvijas svētvietas" par šo vietu raksta - "Šoreiz ir grūti norādīt svētvietas objektu konkrētas koordinātas tai plašajā Engures ezera mežu apkaimē, ko mēs apstaigājām. Šoreiz svētvieta ap Engures ezeru norāda uz lielu kultakmeņu izvietojuma sistēmu, un skatīt to visā pilnībā mēs varētu tikai tad, kad no sūnu un zemes virskārtas būtu attīrīti visi sakrālie akmeņi un mežs būtu izkopts tā, ka akmeņu sistēma būtu pārskatāma. Atšķirībā no citām Latvijas svētvietām šie sakrālie akmeņi izcēlās ar savu lielumu, šeit nevar apgalvot, ka svētvietas centru iezīmētu kāds prāvs akmens. Katrs apskatītais kultakmens bija tik varens un iespaidīgs, ka liecināja par īpašu kultakmeņu sistēmu. Varu minēt arī to, ka daudzi lielie kultakmeņi ir piramidālas formas. Vēl šajā vietā koncentrējas arī plati galdveida svētakmeņi ar lielu, gludu virsmu. Engures svētvieta uz visu Latvijas svētvietu fona ir tāda kā virsotne, piramīdas galotne enerģētiskais sakopojums. Ģeogrāfiski tas varētu būt punkts, kur satek svētvietu sistēmas raksturojošās līnijas. Tātad mūsu Māras baznīcas nav veidotas tikai pēc vietējo zemes āderu krustpunktu sistēmas. Tām vēl ir virs sistēma, kas atspoguļo visu svētvietu tīklu."

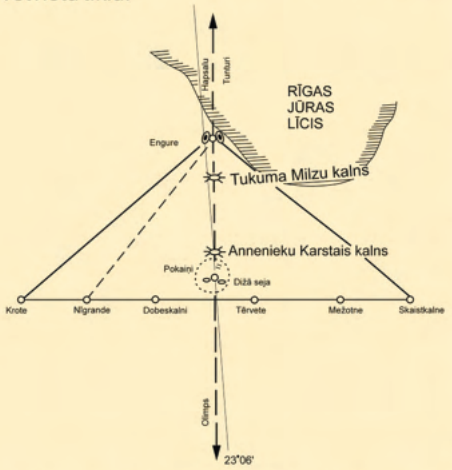

Arī šodien visi akmeņi nav tik viegli atrodami, jo teritorija ir mitra un aizaugusi ar kokiem un krūmiem. Taču ir izdevies atrast vienu no piramīdas akmeņiem, kuru ieraudzīsiet, ja sekosiet no apauguma attīrītajai taciņai.

ENGURES JŪRAKMEŅI

Tukuma muzeja ciemu ekspedīcijas materiālos par šiem akmeņiem Engurē pierakstīts, ka vietējo vidū tie saukti arī par "Velna akmeņiem". **Teika vēsta** - "Senos laikos velns nesis akmeņus uz elli, bet, nodziedot gailim, viņš paklupis un akmeņi izbiruši uz visām pusēm. Tā radusies akmeņainā jūrmala Engurē. Ļaudis tos saukuši par velna akmeņiem jeb velna klēpjiem". Taču **zinātnieki to skaidro** kā Litorīnas jūras nogulumus. Litorīnas jūra bija sāļūdens jūras baseins Baltijas jūras ieplakā pirms aptuveni 7500-4500 gadiem, kad jūras transgresijas dēļ atjaunojās Ancilus ezera savienojums ar Atlantijas okeānu un caur tagadējo Kategatu tajā ieplūda sāļāks ūdens. No Litorīnas jūras vēlāk izveidojās Baltijas jūra. Jūras nosaukums veidojies no tur mītošā gliemeža Littorina littorea. Litorīnas jūras nogulumi Latvijas teritorijā ir konstatēti šaurā joslā gandrīz gar visu Baltijas jūras un Rīgas jūras līča piekrasti. Nogulumu biezums ir mainīgs, un svārstās no 3-5 līdz 10 metriem, reti sasniedzot 20 metrus. Litorīnas jūras nogulumi ir veidojušies dažādos faciālajos apstākļos, tāpēc to sastāvs ir diezgan mainīgs: piekrastes fācija sastāv pārsvarā no vidēji graudainām smiltīm ar dažādu grants un oļu piejaukumu, retāk no grants-oļu materiāla ar laukakmeņiem. Šie nogulumi visbiežāk sastopami abrāziju kāpļu pakājē vai arī krasta vaļņos. Atsevišķos gadījumos krasta vaļņi sastāv no laukakmeņiem. Reizēm piekrastes nogulumos ir atrasti dzintara gabali (Liepājas, Ķesterciema, Jūrmalas apkārtnē), kā arī koku stumbri (pie Bernātiem).

"Vides vēstīs" par jūras krastu raksta un dabā arī novērojams, ka jūras krasta joslā gadu no gada diendienā norisinās dabiski ģeoloģiskie procesi. Vietumis jūra noskalo pamatkrastu un tuvojas sauszemei, citviet krasts faktiski nemainās, bet citur tas pieaug, jo jūrai taču kaut kur jāizvieto noskalotie smilšu kalni.

Tiem, kas dzīvo pie jūras, jārēķinās ar jūras krasta noskalošanos jeb eroziju vētru laikā, zemāko teritoriju applūšanu, kā arī pludmales un priekšāpu smilšu pārpūšanu iekšzemē. Viena no erozijas apdraudētākajām piekrastes teritorijām Engures pagastā ir posms no Ķesterciema līdz Engurei.

DZINTARLAUKI

Vietā, kur šobrīd atrodas Dzintarlauki, reiz pletusies Litorīnas jūra, tai atkāpjoties izveidojies Engures ezers. Agrāk vietējie ezeru sauca arī par **Dzintarezeru**, jo sauszemes strēlē, kas atdala ezeru no Rīgas jūras līča, bija atrodams dzintars. Hercogu laikos Engurē bijusi pat speciāla dzintara virpotava.

"Latvijas Mēdiju" izdotajā izdevumā "10 Simtgades ceļi" pierakstīts arīšāds **atmiņu stāsts**. "Veci vīri stāstījuši, ka vēl līdz 20. gs. sākumam pāri Engures ezeram vilkti plosti no Dzedrupes gar Lielās salas rietumu galu un kanālu līdz Mērsraga ostai. Pēc kanāla izrakšanas, ezera līmenim krītoties, vietējos iedzīvotājus pārņēmis dzintara ieguves drudzis. Tukuma apriņķa valde izsludinājusi bijušā ezera dibena gabalu izsoli dzintara gribētājiem, bet Engures mācītājs žēlojies par baznīcēnu skaita sarukšanu, jo daudzi svētdienās devuši priekšroku dzintara meklēšanai. No 1842. līdz 1852. gadam tirgotāji saules akmeni iepirkuši par apmēram 4000 rubļu. Tomēr ziņas par lielajām dzintara bagātībām izrādījušās pārspīlētas, taču tikuši ievākti arī "čoriņi" – jūras gliemeņu atstātie vāciņi (kalcija avots, ko pievieno mājputnu barībai). Vēl no 1920. līdz 1930. gadam Mērsraga sešgadīgajā skolā skolotājs Miesnieks (gleznotāja Kārļa Miesnieka brālis) mācījis bērniem dzintara apstrādi." Arī dzejnieks un prozaiķis **Imants Ziedonis savās grāmatās** "Dzintara pasakas" un "Visādas pasakas" iemūžinājis atmiņu stāstu par Engures ezeru un Dzintarlaukiem. "Trešajā nedēļā gājām pa laukiem netālu no Engures ezera. Kurmja rakumā laiku pa laikam paspīdēja mazi dzintara gabaliņi ričurača kauliņa lielumā.

Es prasīju kurmim: "Tu tos man dod? " "Ko tad? Tos? Nē!", viņš smējās, "tie tāpat nejauši gadījušies. Tie jau nav nekādi dzintari, tādi maziņi. Te vispār ir daudz tādu mazu dzintariņu, pastaigā pa kartupeļu vagām vai rudenī pa rudzu zelmeni". Es pastaigāju pa kartupeļu vagām un tiešām salasīju pilnu kabatu dzintareļu. Es redzēju, kā puikas staigā aiz arkla, kad tēvs ar. Kā strazdi aiz arkla lasa sliekas , tā viņi lasīja dzintariņus."

! Arī šodien Dzintarlauki ir privātīpašums un bez īpašnieku atļaujas to lasīšana ir **aizliegta!**

Maršruts daļēji veicams arī ar velosipēdu.

Uzturoties dabā, katrs pats atbild par savu drošību! Pieaugušie atbild par bērnu drošību! Ārkārtas gadījumos zvanīt: 112

NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2020
EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Savienības struktūrfondi un Kohēzijas fonds
IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Engures TIP
Jūras iela 114, Engure
(+371) 63161234; 29462606

Tukuma TIC
Talsu iela 5, Tukums
(+371) 63124451; 28311557
www.visittukums.lv